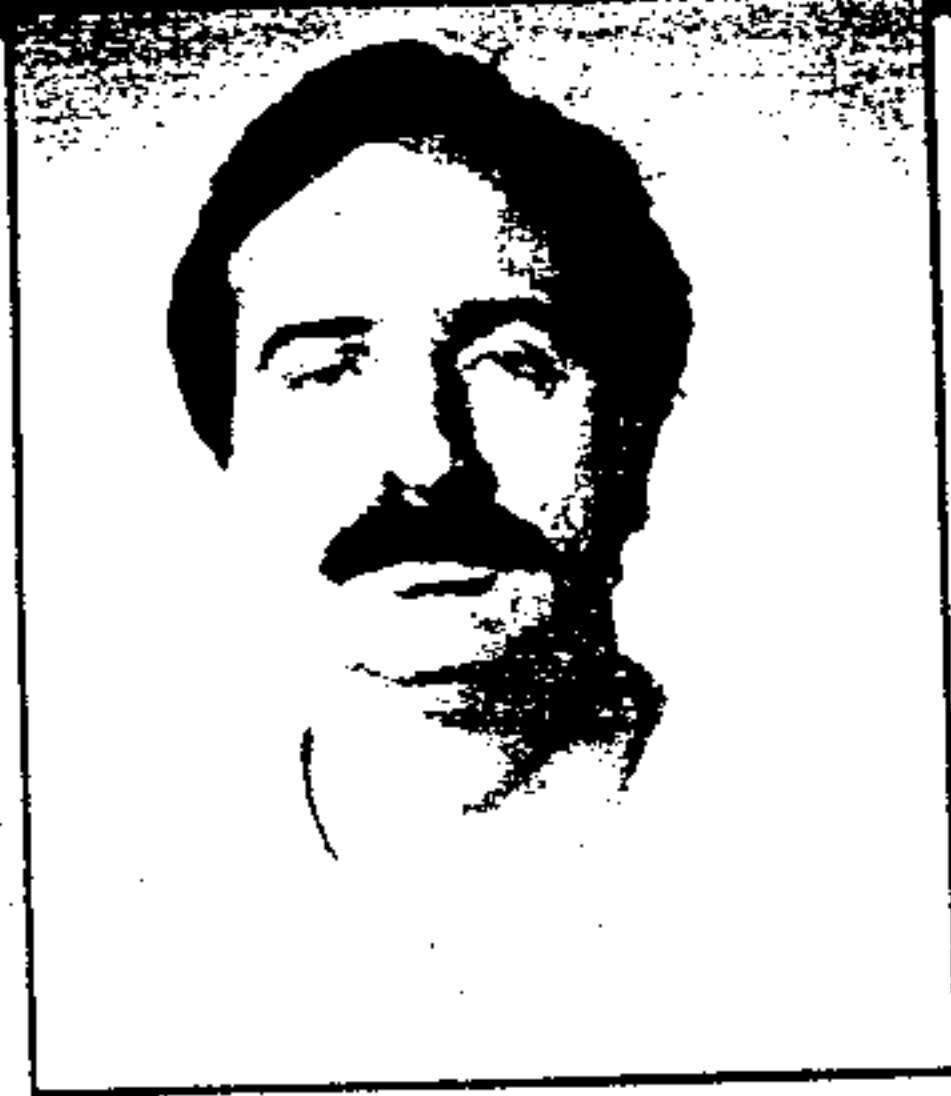

ΑΠΟΨΗ

Του Μάνου Δανέζη
Επίκουρου Καθηγητή
Πανεπιστημίου Αθηνών

Κομματική ανασυγκρότηση και θεματικές οργανώσεις

Με μεγάλο ενδιαφέρον ενημερώνομαι τον τελευταίο καιρό για την αντίδραση μέρους της οργάνωσης του ΠΑΣΟΚ στην ανάπτυξη θεματικών οργανώσεων.

Η εσωκομματική αυτή σύγκρουση, όπως αναφέρεται στον τύπο, τείνει να εμφανιστεί σαν μια αντιπαράθεση ανάμεσα στους φερόμενους ως εκσυγχρονιστές και το αποκαλούμενο παλαιό ΠΑΣΟΚ, δυναμιτίζοντας την συνοχή του κόμματος, μια συνοχή την οποία τόση ανάγκη έχει ο τόπος μας τις δύσκολες αυτές στιγμές της ιστορίας του.

Για το λόγο αυτό, αλλά και για λόγους αποκατάστασης της ιστορικής αλήθειας είμαι υποχρεωμένος να αποκαλύψω άγνωστες σε πολλούς λεπτομέρειες που αφορούν την ιστορία των θεματικών οργανώσεων, αλλά και γνωστές πτυχές του θέματος που πολλοί θέλουν να ξεχνούν.

Η πρόταση συγκρότησης θεματικών οργανώσεων κατατέθηκε και αναλύθηκε για πρώτη φορά μέσω εξασέλιδου άρθρου μου που δημοσιεύθηκε στο τότε εκδιδόμενο περιοδικό του ΠΑΣΟΚ «Σοσιαλιστική Θεωρία και Πράξη» στο τεύχος Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 1990 υπό τον τίτλο «Πολιτική Οργάνωση και Κοινωνία».

Για την ιστορία αναφέρουμε ότι στο άρθρο αυτό εκτός των θεματικών οργανώσεων γινόταν εισήγηση ίδρυσης, στα πλαίσια των κομμάτων, Ινστιτούτων Επιστημονικών Μελετών τα οποία θα υποβοηθούν τα κόμματα στην ανάλυση και εξειδίκευση σύνθετων προβλημάτων που αφορούν το Έθνος και χρειάζονται επιστημονικής τεκμηρίωσης.

Ενδεικτικά, αναφέρετο στο άρθρο αυτό: «...Μια οργανωτική δομή που θα μπορούσε ίσως να καλύψει το κοινωνικό ρεύμα εξειδίκευσης, εκφράζεται μέσω μιας

κάθετης οργανωτικής ανάπτυξης των επί μέρους θεματικών τομέων των πολιτικών σχηματισμών. Έτσι οι τομείς π.χ Περιβάλλοντος, Πολιτισμού, μπορούν να αναπτύξουν οργανωμένα δίκτυα «Οικολογικών» και πολιτιστικών Ομίλων που μέσω Νομαρχιακών και τοπικών οργάνων, θα υλοποιούν ένα παράλληλο ρεύμα εξειδίκευσης μέσα στον ιστό του πολιτικού σχηματισμού. Η σύνδεση του ρεύματος αυτού με την γλασσική κομματική δομή, μπορεί να γίνει, σε κεντρικό επίπεδο μέσω των αντίστοιχων τομέων, και σε Νομαρχιακό.

Είναι πιστεύουμε απλό και λογικό, οι υπεύθυνοι Περιβάλλοντος ή Πολιτιστικού των Νομαρχιακών κομματικών οργάνων να είναι οι εκπρόσωποι του ρεύματος αυτού...».

Ένα πρόβλημα των σχέσεων αυτών είχε ήδη παρουσιαστεί στην εφημερίδα ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ στις 14-9-90.

Σ' αυτή την πρόταση ανασυγκρότησης των πολιτικών σχηματισμών επανήλθα τον

Φεβρουάριο του 1995 με ολοκληρωμένη και λεπτομερή εισήγηση- πρόταση που απέστειλα προσωπικά στον αείμνηστο Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ και προηγουμένως τότε Ανδρέα Παπανδρέου, στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου με την ευκαιρία της Πανελληνιας Οργανωτικής Συνδιάσκεψης η οποία είχε αναγγελθεί για την 6-7-8 Ιουλίου 1995 (Περισσότερα).

Με χαρά και έκπληξη διαπίστωσα ότι κατά την διάρκεια των εργασιών της Συνδιάσκεψης, ο Πρόεδρος και το Εκτελεστικό Γραφείο του ΠΑΣΟΚ, πρότειναν και η Συνδιάσκεψη ενέκρινε την ανάπτυξη Θεματικών Ενοτήτων Πολιτικής (όπως Οικολογία, Πολιτισμός, Αθλητισμός κ.ά) σε πρωτοβάθμιο επίπεδο (Πρακτικά Συνδιάσκεψης σελίς 55, κεφάλαιο «Ανάπτυξη του ΠΑΣΟΚ σε πρωτοβάθμιο Επίπεδο»).

Αυτό σημαίνει ότι ο εισηγητής των Θεματικών Οργανώσεων βάσης δεν είναι η σημερινή εκσυγχρονιστική τάση του ΠΑΣΟΚ, αλλά ο ίδιος ο ιδρυτής του ΠΑΣΟΚ Ανδρέας Παπανδρέου και ολοκληρωτο τότε Εκτελεστικό Γραφείο.

Η απόφαση αυτή απλώς επικυρώθηκε μετά τον θάνατο του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου από το 4ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ.

Αυτό όμως που μου προκαλεί έκπληξη είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος των αντιδρώντων σήμερα στην ανάπτυξη των Θεματικών Οργανώσεων είχαν υπερψηφίσει την πρόταση στην ιστορική εκείνη Συνδιάσκεψη.

Επειδή όμως όλοι μιλούσαν σήμερα για μια ανασυγκρότηση των πολιτικών κομμάτων, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε ότι κατά την διάρκεια εκείνης της Συνδιάσκεψης είχαν υπερψηφιστεί, μετά από πρόταση του Ανδρέα Παπανδρέου και του Εκτελεστικού Γραφείου, πρωτοποριακές οργανωτικές παρεμβάσεις, που ποτέ δεν υλοποιήθηκαν και οι οποίες αν σήμερα αναγγελθούν εκ νέου, ασφαλώς και θα οδηγήσουν σε αντίδραση πολλούς που τότε τις υπερψήφισαν.

Σαν παράδειγμα αναφέρουμε:

1. Την έμεση έστω αναγνώριση και νομιμοποίηση των ιδεολογικών και πολιτικών ρευμάτων που ανεπτύσσοντο κριτικά μέσα στο ΠΑΣΟΚ εκείνη την εποχή. Μια αναγνώριση η οποία δεν είναι ξεκαθαρισμένο αν είναι επιτροπή κομματικά και σήμερα κατά την διάρκεια μιας εκσυγχρονιστικής εποχής. Αναφέρεται στο κείμενο απόφασης της Συνδιάσκεψης: «...Για να εναρμόζονται στις κομματικές Οργανώσεις και τα Όργανα όλα τα ρεύματα του ιδεολογικού και πολιτικού μας χώρου, πρέπει να διατυπώσουμε και αντίστοιχα ελλογικά συστήματα...» (Πρακτικά Συνδιάσκεψης σελίς 55).

2. Την ανάπτυξη των «επιτροπών κοινωνικών πρωτοβουλιών». Ένα δείγμα της προοδευτικότητας και της υπερασύγχρονης αντίληψης αυτού που κάποιοι ονομάζουν παλαιό ΠΑΣΟΚ, αποτελεί το πολιτικό σκεπτικό της ίδρυσής τους από την Συνδιάσκεψη (σελίς 61). Το αναφέρουμε σαν ένα ύστατο φόρο τιμής στην απροσπέλαστη ιδεολογική μεγαλοφυΐα του ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ Ανδρέα Παπανδρέου, αλλά και σαν μια βάση μιας μελλοντικής σύγκλισης των αριστερών και προοδευτικών δυνάμεων του τόπου μας:

«Το ΠΑΣΟΚ μέχρι σήμερα δεν ανέπτυξε ουσιαστικές σχέσεις με κινήσεις, χώρους ή ρεύματα, που δημιουργούνται από την αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας.

Όταν αποφάσιζε να ασχοληθεί συγκυριακά, το έκανε χωρίς μια συνολική θεώρηση και προοπτική, αλλά στη βάση προσωπικών ή τοπικών πρωτοβουλιών, που είχαν άδοξο τέλος και συχνά έσπερναν την απογοήτευση.

Το Κίνημά μας στερείται από στελέχη και τη δυναμική των χώρων αυτών. Στελέχη, τα οποία μπορούν να συμβάλουν στην ανανέωση και ενδυνάμωση του πολιτικού και κοινωνικού λόγου.

Σήμερα, η προσέγγισή τους θα πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη ευαισθησία. Τα οργανωτικά και λειτουργικά σχήματα του χθες δεν μπορούν να αποτελέσουν τη βάση της σχέσης μας με τους χώρους αυτούς. Η σχέση αυτή θα πρέπει να έχει οργανικά και όχι οργανωτικά χαρακτηριστικά. Η συνάντησή μας με αυτές τις δυνάμεις θα πρέπει να πραγματοποιείται και να αναπτύσσεται μέσα στους ίδιους τους χώρους. Γιατί η σχέση των ατόμων με αυτούς είναι βιωματική, άμεση και όχι εξαρτημένη από ένα θεσμικό ή εργασιακό πλαίσιο. Το κόμμα μπορεί και πρέπει να συζητάει και να παρακολουθεί τις εξελίξεις στους χώρους αυτούς, δεν μπορεί όμως ν

αποφασίζει στο όνομά τους. Ούτε η λογική των κομματικών οργανώσεων, ούτε εκείνη των μετωπικών παρατάξεων μπορεί ν' αποτελέσει το ασφαλές πεδίο ανάπτυξης, προβληματισμού και δράσης. Η συνάντησή τους στους ίδιους τους χώρους μπορεί και πρέπει να ενισχύεται από τη δημιουργία «Επιτροπών Κοινωνικής πρωτοβουλίας». Οι επιτροπές αυτές θα πρέπει να είναι ανοικτές σε κάθε δραστήριο και προοδευτικό άτομο, χωρίς αποκλεισμούς και προαπαιτούμενα. Η εμπειρία από τη δημιουργία και τη λειτουργία τους μπορεί να αποτελέσει βασικό στοιχείο της αναγεννητικής μας πορείας».